

Tips inför nominerings- och personvalsprocessen 2014

Innehåll

Det är viktigt med en bra process

Översikt över val och berörda organ

Valmyndigheten

Valombud

Valsedelsbeställare

Kommunens valnämnd

Nyheter

Intern valorganisation

Valprocessens viktigaste steg

Fler kandidater – nominera

Skriv kravprofiler

Valberedningens roll

Eventuell kandidatförsäkran om det behövs

Låt kandidaterna presentera sig

Arrangera ett internt provval om ni är en större avdelning

Alla kandidater måste ge en skriftlig förklaring

Efter valet: Nya nomineringsprocesser och val till uppdrag

Förhandlingar om uppdrag och inflytande

Stadgar, röstningsmetoder och riktlinjer

Stadgar med mera

Kandidatanmälan

Röstningsmetoder

Utbildning

Det är viktigt med en bra process

Det politiska livet innehåller många intressanta processer, och en av de känsligaste är nominerings- och personvalsprocessen. Det är inte så konstigt eftersom det handlar om vilka personer som ska företräda oss, få makt och inflytande och ofta ekonomiska förmåner. Det är positivt för oss som parti att vi har fler bra kandidater än uppdrag att tillsätta men det innebär också att konkurrensen om uppdragen kan vara hård. Då är det extra viktigt att ha en bra och demokratisk process som leder fram till valet. I det här dokumentet går vi igenom några saker som det är viktigt att tänka på i en nominerings- och personvalsprocess.

Det är viktigt att diskutera och bestämma reglerna för nominerings- och valprocessen innan själva processen startar. Det är en stor fördel om alla är eniga och informerade om vilka regler och tidsramar som gäller. Processen ser naturligtvis olika ut, inte minst beroende på om den sker i en stor avdelning med många medlemmar eller i en mindre avdelning med få medlemmar.

Riksvalberedningen kommer att ta fram ett material angående valberedningens roll och uppgifter. Materialet kommer att finnas på våra sidor på Studieförbundet Vuxenskolans webb: www.sv.se/mp.

Delar av riksvalberedningen har gått Studieförbundet Vuxenskolans cirkelledarutbildning och kan efter förmåga och tid hjälpa regionerna vid exempelvis uppstartstillfällen för valberedare.

Valen till listor och uppdrag är viktiga att tänka igenom. Olika röstningsregler kan ge olika för- och nackdelar och kan fungera bättre eller sämre beroende på hur många det är som ska rösta, om det är listor som ska sättas eller om det handlar om val till enskilda uppdrag.

Översikt över val och berörda organ

År 2014 är det flera val. Miljöpartiet ställer upp i val till

- **EU-parlamentet** (troligen 25 maj)
- **kommun- och landstingsfullmäktige** (14 september)
- **riksdagen** (14 september).

Under 2013 är det val till Sametinget (19 maj) och kyrkoval (15 september). Dessa val tar vi inte upp här eftersom Miljöpartiet inte ställer upp i dessa val (däremot kandiderar exempelvis den fristående organisationen Miljöpartister i Svenska Kyrkan i kyrkovalet). Du kan läsa mer om val till Sametinget på www.val.se och om kyrkovalet på <http://www.svenskakyrkan.se>

Valmyndigheten

På <http://www.val.se> hittar du information om alla lagar, tidsgränser och annat som rör de allmänna valen.

Valombud

Riksorganisationen har ett valombud (för närvarande Monica Lindow) som är partiets kontaktperson gentemot Valmyndigheten. Valombudet har kontakt med regionernas valsedelbeställare (dessa kallas ibland för regionala valombud men formellt heter det inte så längre). Valombudet ansvarar för att riksorganisationen lämnar fullmakt till en valsedelsbeställare i varje regionorganisation.

Valombudet är valsedelsbeställarens bollplank i alla valtekniska frågor, till exempel om vad som får stå på valsedeln (titel, geografiskt område, mobilnummer med mera) och kontakter Valmyndigheten vid behov av regeltolkning.

Valsedelsbeställare

Varje regionorganisation ska utse en valsedelsbeställare som är partiets kontaktperson gentemot Länsstyrelsen. Regionens valsedelsbeställare ansvarar för att anmäla kandidater och för att beställa valsedlar i respektive riksdagsvalkrets och i regionorganisationens valkretsar i landstings-, region- och kommunfullmäktigeval. Valsedelsbeställaren **bör utses våren 2013**, allra senast under hösten 2013, för att upprätta ett bra samarbete med valombudet. Under hösten 2013 kallar Länsstyrelsen i respektive län/region till information och ger valsedelsbeställaren behörighet till Valmyndighetens valsedelsprogram.

Kommunens valnämnd

Kommunens valnämnd tar många strategiska beslut, till exempel om antal vallokaler och deras placering, om förtidsröstning och institutionsröstning, om man kan lämna valsedlar till vallokalen veckan innan valet och så vidare.

Nyheter

Sista datum för valsedelsbeställning inför valet i september 2014 är preliminärt **den 2 april 2014**. Detta datum är dock ett förhandsbesked från Valmyndigheten och ännu inte ett formellt beslut, med andra ord kan det därför komma att ändras.

Den 10 januari 2013 överlämnade 2011 års vallagskommitté delbetänkandet *Proportionalitet i val samt förhandsanmälan av partier och kandidater* (SOU

2012:94) till justitieminister Beatrice Ask. I detta delbetänkande lägger kommittén fram förslag som rör

- proportionaliteten vid val till riksdagen, kommunfullmäktige och landstingsfullmäktige
- valkretsindelningen för riksdagsval i Västra Götalands län
- förhandsanmälan av partier för deltagande i val och samtycke till kandidatur
- partisymboler på valsedlarna.

Utredningens slutbetänkande ska överlämnas i 17 april 2013.

De beslut som kommer att fattas efter del- och slutbetänkandet kan komma att påverka arbetet inför fastställandet av våra listor så håll ögon öppna inför eventuella lagändringar som kan komma utifrån detta. Vi kommer att komma med kompletterande information till lokal- och regionavdelningarna när besluten är fattade.

Miljöpartiets ledamot i utredningen har skrivit en kort sammanfattning av förslagen på sin hemsida

<http://maxandersson.blogspot.se/2013/01/en-nytt-och-rattvisare-vals-system.html>

Intern valorganisation

Vem eller vilka som är ansvariga och hur procedurerna ser ut skiljer sig mellan de olika valen.

- För de **kommunala valen** så är det den lokala/kommunala partiorganisationen som är ansvarig.
- För **regionval/landstingskommunalval och riksdagsval** så är det partiorganisationens 29 regionavdelningar (motsvarar ungefär riksdagsvalkretsarna) som är ansvariga. Dock kan region/landstingsvalsorganisationerna se lite annorlunda ut internt.
- Till **EU-parlamentsvalet** görs en "rikslista" som bereds av Riksvalberedningen. Vilka som ska stå på valsedeln och i vilken ordning de hamnar avgörs sedan av en medlemsomröstning över internet i början av 2014. Här har medlemmarna i de lokala partiorganisationerna alltså främst som uppgift att hjälpa till att hitta lämpliga kandidater.

Styrelsen i respektive organisation är ansvarig för att allt fungerar. De lite större avdelningarna har ofta också en särskild valgrupp som får ett visst ansvar för olika delar av valarbetet. Om man har en valgrupp bör man diskutera igenom och vara tydlig med ansvarsfördelningen mellan valgrupp och styrelse för att förebygga konflikter. Och man bör tänka på att även om man delegerar viktiga delar av valrörelsen till en valgruppen så är det ju ändå ytterst styrelsen som är ansvariga inför årsmötet för helheten.

Styrelsen i respektive organisation är ansvarig för att allt fungerar. De lite större avdelningarna har ofta också en särskild valgrupp som får ett visst ansvar för olika delar av valarbetet. Det är dock olämpligt att lägga hela ansvaret på en särskild valgrupp.

Riksorganisationen har i tidigare val kallat den som beställer den regionala organisationens valsedlar för "**valansvarig**" och den person som arbetar med de praktiska arrangemangen i valrörelsen (möten, turnésamordning och så vidare) för "**valsamordnare**".

För att bättre anknyta till benämningen i lagstiftningen så kommer valedelsbeställaren att benämnas just **Valedelsbeställare**, även om uppdraget innebär ansvaret för hela processen kring att anmäla kandidater också.

Valberedningar på alla olika nivåer i organisationen har en mycket viktig funktion när det gäller att få fram kandidater till valen. Oftast är det valberedningen som tar emot nomineringar, presentationer och ska lämna beslutsförslag till medlemsmötet.

Valprocessens viktigaste steg

Det är viktigt att noga planera de olika stegen i processen, inklusive vem som gör vad. Det kan vara bra om styrelsen och valberedningen gör en gemensam planering inklusive tidplan och budget.

Vi har identifierat ett antal huvudsteg i processen. Dessa är:

- information till alla medlemmar med uppmaning att nominera folk
- skriva kravprofiler på uppdragen
- valberedning
- eventuellt skriva kandidatförsäkran
- kandidatpresentation
- eventuellt internt provval
- medlemsmöte som fastställer listor
- förklaring (att partiet får anmäla mig som kandidat) obligatorisk
- lämna in anmälan med förklaringar till valmyndigheten
- val till uppdragen efter valet
- förhandlingar

Fler kandidater – nominera

Ett första steg är att få fler att kandidera. Vi behöver bli fler för att kunna fylla alla platser efter succévalen 2014. Vi behöver också bredda vår medlemsbas. I dag är många grupper underrepresenterade på våra listor, till exempel invandrare, äldre och unga.

Tips för att hitta fler kandidater:

- Ordna en Politikerskola i flera steg; beskriv vad det innebär att vara politiker så att fler vill kandidera, hantverket att vara politiker, kännedom om vår politik.
- Uppmuntra särskilt grupper som är dåligt representerade i dag och var öppen för att det kan dyka upp bra kandidater sent i processen.
- Uppmuntra alla medlemmar att lämna förslag på kandidater och informera om att det är okej att nominera sig själv.
- När du träffar människor från till exempel andra närstående organisationer, rekrytera gärna! De är ju redan engagerade.

Skriv kravprofiler

Att formulera kravprofiler innan ett uppdrag eller en lista ska tillsättas är en god idé på alla nivåer: kommun, landsting och riksdag.

Det underlättar diskussionerna om man internt har en gemensam bild av vilka egenskaper, kvaliteter och kompetenser som är de viktigaste för olika befattningar. Det kan till exempel vara samarbetsförmåga, att vara en duktig förhandlare eller att ha erfarenhet av media.

Tips på hur ni kan göra kravprofiler:

- Skriv ned vilka egenskaper och kompetenser ni i avdelningen tycker är viktigast för olika uppdrag.
- Tänk även på de uppdrag som blir aktuella att tillsätta efter valet, till exempel platser i nämnder och eventuellt arvoderade uppdrag som till exempel kommunalråd.
- Fundera på om alla ska ha gått politikerskola för att få kandidera.

Valberedningens roll

Det är viktigt att tidigt vara överens om vad valberedningens uppdrag ska vara. Det kan vara att kontakta medlemmar och stämma av intresset för att kandidera till olika val eller att aktivt söka få utvalda personer att kandidera. Det kan också vara att göra färdiga förslag till valsedlar där hänsyn tagits till olika faktorer som kön, ålder, härkomst, erfarenheter och så vidare, eller kanske att bara göra en sammanställning av de som kandiderar. Just din avdelning kanske vill att valberedningen ska skriva presentationer med motiveringar eller kanske ska den bara sammanställa kandidaternas egna presentationer.

Det finns dock starka skäl som talar för att en valberedning bör lägga ett förslag. Förutom det självklara att en valberedning ofta har bättre förutsättningar än medlemsmötet att lägga ett balanserat förslag, så kan det finnas känsliga frågor kring enskilda personer som det är bättre för alla att valberedningen får en chans att lösa istället för att man behöver hantera dem på ett medlemsmöte.

Oavsett vilken väg man väljer är det viktigt att redan innan valprocessen drar igång komma överens om vad valberedningens roll ska vara.

Vi kommer att återkomma med tips och instruktioner som rör valberedningens roll inför valet.

Eventuell kandidatförsäkran om det behövs

Flera avdelningar tar fram en så kallad kandidatförsäkran, ett internt dokument som inte är juridisk bindande.

En kandidatförsäkran kan bland annat innehålla etiska regler, personvalsregler, ekonomiska regler, en försäkran om att kandidaten inte har gjort något som kan uppfattas negativt för partiet och/eller en överenskommelse att om kandidaten lämnar partiet så finns det en förväntan att hen också ska lämna de uppdrag som hen har.

I samband med detta kan kandidaterna också uppge om det finns politiska frågor där hen har en avvikande uppfattning mot fastställda program på lokal-, region- och riksnivå.

Tips på hur ni kan formulera en kandidatförsäkran:

- Skriv en överenskommelse mellan kandidat och parti om hur man ska bete sig, om kandidaten (under förutsättning att hen blir vald) ska avsätta en del av ett högt arvode till partiet och vilka regler som ska gälla.
- Partistyrelsen brukar ta fram riktlinjer för personval. Använd dessa eller tänk själva igenom vad som ska gälla för ekonomiskt och annat stöd, beteendet gentemot partiets andra kandidater, vilka metoder som är okej och annat som är viktigt att ha klargjort före valrörelsen startar.

Låt kandidaterna presentera sig

Det kan vara bra att göra kandidatpresentationer som alla medlemmar kan ta del av. Alla kandidater kan till exempel presenteras med en ganska kort text där de själva får formulera det de vill lyfta fram. Ett bra komplement är att göra en enkät med politiska frågor som alla kandidater svarar på. Det blir ett underlag där det är lätt att jämföra hur kandidaterna tycker.

Tips på hur ni kan låta kandidaterna presentera sig:

- Bestäm hur och när presentationerna ska göras, vem som är ansvarig för sammanställningen och var/hur dessa ska presenteras.
- Glöm inte att informera alla medlemmar om vad som gäller, så att alla sedan har möjlighet att ta del av presentationerna.
- Ta fram en enkät där alla kandidater får chans att svara på samma intressanta frågor.
- Planera in träffar för att medlemmarna ska kunna träffa kandidaterna.
-

Arrangera ett internt provval om ni är en större avdelning

Är ni en stor avdelning med många medlemmar och kandidater kanske det kan vara en god idé att ha ett internt provval innan ni slutgiltigt ska fastställa listorna. Det är i så fall viktigt att innan provvalet klargöra syfte och regelverk kring provvalet.

I en mycket stor avdelning kan syftet vara att minska antalet möjliga kandidater till det slutgiltiga valet. I det fallet går det att göra ett ganska enkelt provval, där den röstande medlemmen helt enkelt bara röstar på de kandidater hen vill ha med, utan att göra någon särskilt rangordning.

Om ni vill att provvalet också ska ge en vägledning till i vilken ordning kandidaterna ska placeras på listan krävs det en mer genomtänkt och avancerad valprocess.

Det är mycket viktigt att alla, både röstande medlemmar och kandidater, har blivit informerade om och förstår vad som gäller innan provvalet börjar.

Nedan hittar du **exempel på frågor** som kan komma upp och som **behöver vara klarlagda före ett provval startar**:

- Vilka ska kunna rösta?
- Hur ska det tekniskt gå till?
- Hur ska det garanteras att alla kan delta?
- Om provvalet ska ske via nätet – kan valhemligheten garanteras?
- Syftet med valet styr vilka regler som ska gälla för hur röstningen ska gå till – hur många ska kryssas, ska det vara viktade röster, hänsyn till kön och annat?
- Tolkning av resultatet – ska det vara beslutande eller rådgivande, hur stora avvikelser kan vara OK för att vikta in andra viktiga aspekter i det slutliga förslaget?
- Hur många ska ha deltagit i omröstningen för att den ska anses vara beslutande?
- Vilket mandat har valberedningen i det fortsatta arbetet med att ta fram slutförslaget?

Medlemsmötet fastställer listorna

När det är dags för medlemsmötet att fastställa listorna finns det några saker som det kan vara klokt att tänka lit extra kring. Var gärna noga med att planera för ett trevligt möte, det kan vara många känslor i svall. En bra lokal, gott fika och gott om tid brukar hjälpa och bidra till en positiv stämning.

Bjud gärna in någon utomstående till att sitta mötesordförande, till exempel en riksdagsledamot eller en partistyrelseledamot från annan region/ort.

I en liten avdelning där det inte är så många om vill stå på valbar plats kan det vara enklast att diskutera fram hur man vill sätta samman listan. Om det är konkurrens om platserna så kan det dock vara klokt att ändå hålla en omröstning. Gör den så enkel som möjligt och med hjälp av valsedlar.

I större avdelningar är det viktigt att ha gjort noggranna förberedelser så att allt det praktiska fungerar väl. Alla ska ha fått information om hur valen ska gå till i god tid före mötet. Medlemmarna ska också ha informerats om hur debatter och pläderingar ska gå till. Röstlängderna ska vara färdiga och korrekta. Riktigt stora avdelningar kan ha flera röstningsbås, som i en riktig vallokal, för att undvika långa köer. Att köa drar ner humöret och därmed också stämningen.

Fundera på om ni ska besluta om hela listan på samma sätt och på samma gång, eller om ni till exempel vill rösta om en plats i taget för toppkandidaterna.

Tips på ett bra medlemsmöte:

- Se till att röstlängderna är klara.
- Se till att alla har fått korrekt information före mötet.
- Se till att det finns material som till exempel valsedlar på plats.
- Var noga med att valmetod och valprocedur är klar.
- Se till att det finns förslag på rösträknare och hur räkningen ska gå till.
- Var noga med att ha diskuterat igenom hur oklarheter i utfallet ska hanteras, hur förslag på andra valmetoder eller liknande som kommer upp på mötet ska hanteras liksom sena nomineringar.

Alla kandidater måste ge en skriftlig förklaring

Alla kandidaterna ska skriftligen medge att de har gett partiet tillstånd att anmäla dem. Dessa förklaringar ska lämnas in samtidigt som partierna anmäler sina kandidater. Det är **valsedelsbeställaren** som är ansvarig för detta men det är viktigt att avdelningen ger ett organisatoriskt stöd så detta fungerar.

Lämna in valsedelsmanus och beställning av valsedlar

Det är också **valsedelsbeställarens** ansvar, men stäm av hur och när alla underlag ska vara klara och levererade till beställaren, eftersom denne har en tidsgräns att förhålla sig till.

Det ska bara finnas en miljöpartivalsedel per valkrets och Valsedelsbeställaren ser till att det bara lämnas in ett valsedelsmanus för respektive valkrets till kommun-, landsting/region- och riksdagsvalen.

Ni måste också bestämma hur många valsedlar som ska beställas och vart de ska levereras.

Efter valet: Nya nomineringsprocesser och val till uppdrag

Även om det inte går att veta vilka uppdrag som partiet kan få förrän valresultatet är klart så är det bra att ha tänkt igenom både vilka uppdrag som är mest intressanta att få och vilka medlemmar som är intresserade av och passar för att bli valda till dessa

uppdrag.

Det finns inget krav på att man måste vara medlem för att ha ett uppdrag så kanske finns det någon utanför partiet som redan är väldigt insatt i en fråga och som kan tänka sig att representera Miljöpartiet. .

I de fall då det finns en chans att valresultatet kan ge tillgång till "tyngre" uppdrag, som till exempel kommunalråd eller ordförandeplatsen i en nämnd, är det bra att redan före valet ha tänkbara kandidater som kan förbereda sig för ett sådant uppdrag. Då kan dessa kandidater också få chans att skapa ett förtroende hos och bli kända för allmänheten under valrörelsen. Under 2014 kommer riksorganisationen att göra en satsning på att utbilda tänkbara kandidater till exempelvis uppdraget som kommunstyrelsens ordförande efter valet.

Bestäm redan från början om förstaplatsen på listan är Miljöpartiets kandidat till regionråd/kommunalråd. Vi rekommenderar att förstanamnet på listan också är den person som i första hand ska ta sig an det tyngsta politiska uppdraget. Detta för att ge personen möjlighet att förbereda sig inför uppdraget. Det ger också möjlighet att anpassa valrörelsen så att den lyfter fram kandidatens starka sidor. Det kan också vara klokt att inte skjuta upp en eventuell konflikt om tunga uppdrag till efter valdagen.

Det kan dock vara svårt att ha framförhållning, dels för att det inte är klart vilka uppdrag som kan bli aktuella förrän valresultatet är färdigt och för att det kan vara demokratiskt problematiskt att peka ut personer långt före de val som brukar hållas efter valdagen.

Förbered det eller de möten där valen till olika uppdrag ska göras väldigt noga. Med tanke på att det oftast bara är en person som kan bli vald till ett särskilt uppdrag kan det uppstå känsliga situationer och därför måste valprocedurer och valmetoder vara genomtänkta och kända för medlemmarna i god tid innan valen ska hållas.

Det är positivt om uppdragen kan fördelas mellan så många personer som möjligt. Dock kan vara svårt att hålla sig till en fastslagen princip som säger att en person bara ska kunna ha ett visst begränsat antal uppdrag. Dels kan det vara så att det finns för få intresserade medlemmar för att fylla alla uppdrag och dels är vissa uppdrag sådana att det kan vara mest lämpligt för både partiet och den som har uppdraget att även ha något/några andra uppdrag som är relaterade.

Förhandlingar om uppdrag och inflytande

Det är också bra att redan i valprocessen ta med strategin för hur eventuella förhandlingar med andra partier ska föras. Vilka partier man vill ingå i majoritet med kan avgöras såväl före valet som efter. Det finns många frågor som det kan vara klokt att ställa sig inför en förhandlingsstrategi:

Ska vi försöka få vara med i majoritetssamarbete? Ska vi försöka få ett brett inflytande i många organ eller tyngre uppdrag på utvalda platser?

Det finns datorprogram som kan hjälpa till med att beräkna utfallet i antal platser i olika stora nämnder utifrån valresultatet som kan vara bra som stöd när man vill veta

vilka mandat som ges utan förhandlingar.

Riksorganisation kommer att se till att det finns utbildningar och stöd för de som ska förhandla för Miljöpartiets räkning efter valen.

Stadgar, röstningsmetoder och riktlinjer

Stadgar med mera

I vissa avdelningar är det reglerat i stadgarna hur valprocesserna ska gå till, i andra avdelningar är det inte det och man bestämmer i stället från gång till gång hur man ska gå tillväga. Ibland väcks frågan om huruvida avdelningen har rätt att göra till exempel kandidatförsäkran eller arbetsordningar för politiker om det inte står med i föreningens stadgar. Så länge ni inte gör något som bryter mot stadgarna är det okej och det är mycket viktigt att diskutera frågor som kan komma upp i god tid.

Nedan följer ett antal frågor som kan vara bra att diskutera, om de inte redan är reglerade i avdelningens stadgar:

- Måste man vara **medlem** i Miljöpartiet för att kandidera?
- Får man kandidera till en **topposition** på alla/flera listor?
- Får man vara **politiker och extern tjänsteman** på samma nivå?
- Ska **riksdagslistan** vara öppen enbart för medlemmar från valkretsen eller hela landet?
- **Hur stort stöd** ska en kandidat ha för att komma med på listan?
- Ska ni **kvotera** listorna eller räcker det att **ta tung hänsyn**? Många avdelningar kvoterar kön vilket brukar vara okomplicerat, men många vill kvotera kön, ålder, etnicitet och geografisk spridning. Att kvotera fyra variabler är milt sagt krångligt och då kan det i stället vara klokt att ta tung hänsyn de fyra variablerna i stället för att göra en strikt kvotering.
- Fundera över att **utse partiets kandidat till kommunalråd och/eller landstingsråd under våren**. Då kan kandidaten få en tyngd som vallok.
- **Hur många listor ska ni ha?** Om kommunen respektive region/landstinget består av flera valkretsar kan det vara klokt att ha en lista per valkrets eftersom det gör att antalet ersättare blir fler.. Å andra sidan gör en lista att partiet får ett större inflytande över fullmäktigegruppens sammansättning.

Låt medlemsmötet ha inflytande över nomineringsprocessen. aktuella -gärna också fastställer en

Kandidatanmälan

Kandidatanmälan gör att partiets lista är skyddad från att väljare skriver till namn och nominerar andra kandidater än de som partiet själva har bestämt ska stå på valsedeln. Skulle det vara problem att få ihop en lista i tid så kan man välja att inte skydda listan. Kontakta partiets valombud före sista anmälningsdag för rådgivning om denna situation uppstår.

Röstningsmetoder

Det finns en mängd olika röstningsmetoder. Vilken av alla metoder som är bäst beror mycket på vilken typ av val det är som ska göras. Ta reda på vilken som fungerar bäst för den typ av val som ska göras och vilka demokratiska aspekter som ska väga tyngst. Olika valsysten kan ge antingen majoriteten eller minoriteter större inflytande, fungera bättre för att ta fram av listor eller för att välja en person. En del röstningsmetoder är olämpliga då de ger stort inflytande åt taktikröstning. Här är några exempel:

Enkelt val innebär alla medlemmar röstar på ett på förhand bestämt antal kandidater (till exempel 10 kandidater) med en poäng/kandidat.

Melodifestivalröstning, där kandidater rangordnas och till exempel får 12, 10, 9, 8, 7, 6, 5, 4, 3, 2, 1 poäng vardera är en mycket dålig metod att sätta listor, och den bör inte användas i miljöpartiet. Problemet med den är att den ger taktikröstare som bara vill gynna sin favoritkandidat mycket större inflytande än de medlemmar som röstar utifrån hur de faktiskt vill att listan ska se ut.

Instant Run-off Voting (IRV) innebär att alla som kandiderar utses genom majoritetsval. Detta kallas ofta australiensisk röstsedel.

Det går till så att man rangordnar kandidaterna i den ordning man vill välja dem. Den du vill ha överst på listan sätter du en 1:a framför, den du tycker är näst bäst får en 2:a och så vidare tills du har rangordnat alla kandidater. En fördel med IRV är att det är en metod som gör det mycket svårt att taktikrösta och den minskar röstsplittring. En nackdel är att det är ganska tidskrävande, framför allt för de som ska räkna rösterna, och det är dessutom lite svårare att förklara.

Läs gärna mer om dessa och andra valmetoder så att ni är trygga med hur de fungerar och vilka effekter de ger när ni slutligen bestämmer er för vilken metod just nu ska använda.

Utbildning

Ni har möjligheter att genomföra utbildningsinsatser, temakvällar och studiecirklar för olika delar av det valförberedande arbetet i samverkan med Studieförbundet Vuxenskolan. Studieförbundet Vuxenskolan har sett till att det finns en kontaktperson för Miljöpartiet i varje region. Läs mer på www.sv.se.

Riktlinjer inför personvalet

- Personvalskampanjer ska främst syfta till att lyfta fram partiets politik, inte fokusera på meningsskiljaktigheter mellan kandidaten och partiet.
- Personvalskampanjer ska inte innehålla angrepp eller argumentera emot andra kandidater på Miljöpartiets listor.
- Ekonomiska bidrag eller andra former av stöd från partiet, enskilda personer, organisationer och företag ska redovisas offentligt.
- Personliga kampanjkassor och materiella tillgångar (bil, kontor, utrustning med mera) som används i personvalskampanjen ska redovisas offentligt. Redovisningar skickas alltid till kampanjnivåns partikansli.
- Personvalskampanjer ska liksom allt annat partiarbete följa de etiska riktlinjerna för politiker som återfinns i det för närvarande gällande partiprogrammet:

Etiska regler för politiker

En politiker ska arbeta för samhällets bästa och inte sträva efter förmåner för sig själv, sina anhöriga eller sitt parti, samt undvika jävsituationer.

En politiker ska ha hög moral, hålla sig till sanningen och inte förvränga fakta.

En politiker ska vara ett föredöme och så långt som möjligt leva i enhetlighet med de idéer som hon eller han förespråkar.

Innan en person nomineras till ett val ska hon eller han deklarerera eventuella avvikelser från sitt partis program och vallöften.

En politiker ska vara beredd att på begäran lämna uppgifter om sin privata ekonomi, inklusive eventuella aktieinnehav.

I debatter ska politiker argumentera i sak och undvika personangrepp.